

รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

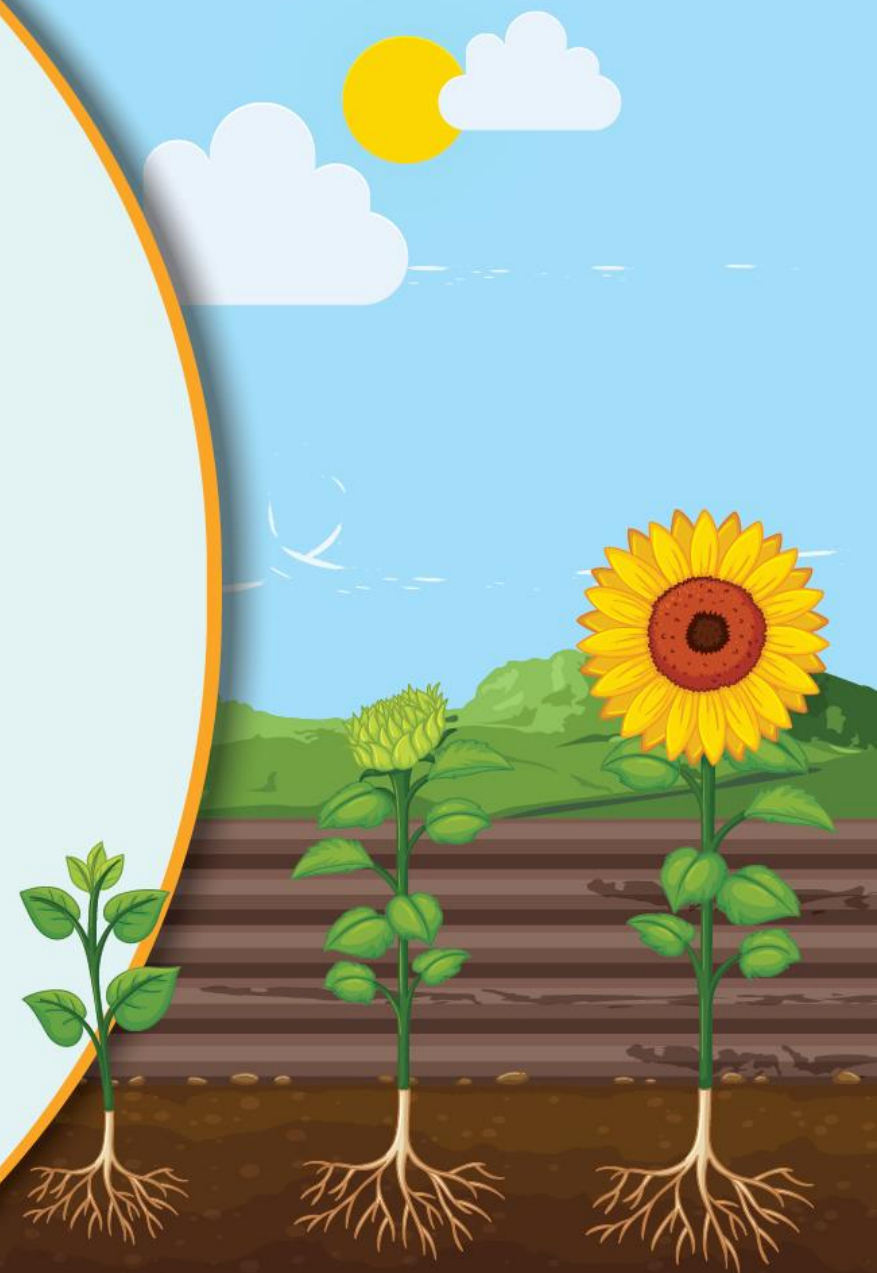
รหัสวิชา ว12101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต (4)

ครูผู้สอน ครูวิภามาศ แซ่โจ้ว

ครูศิริรัตน์ ศรีทอง

ทบทวนความรู้

สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

ระหว่างเดินทางมาโรงเรียนพบสิ่งหนึ่งที่เคลื่อนที่ได้ นักเรียนจะสรุปได้
หรือไม่ว่าสิ่งที่พบเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต **เพราะเหตุใด**

ไม่สามารถสรุปได้เพราะสิ่งมีชีวิตต้องเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง
การที่เห็นสิ่งนี้เคลื่อนที่ได้ อาจเคลื่อนที่ได้ด้วยตนเองหรือใช้พลังงานอื่น
ดังนั้นต้องมีข้อมูลเพิ่มมากขึ้น

ถ้าพบลักษณะใดลักษณะหนึ่งของสิ่งมีชีวิต เช่น กินอาหารได้
เพียงลักษณะหนึ่งจะสามารถยืนยันได้หรือไม่ว่าเป็นสิ่งมีชีวิต

เราไม่สามารถพบทุกลักษณะของสิ่งมีชีวิตได้พร้อมกัน
ดังนั้น การพบลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่ชัดเจน
ก็สามารถระบุได้ว่าเป็นสิ่งมีชีวิต

กิจกรรมที่ 1

รู้ไหมว่า...สิ่งมีชีวิตแตกต่างกัน
สิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร

ชื่อ-สกุล _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

★★ บ. ๑.๑ / ผ. ๑-๐๑

กิจกรรมที่ ๑ รู้ไหมว่า..สิ่งมีชีวิตแตกต่างจากสิ่งไม่มีชีวิตอย่างไร

จุดประสงค์

๑. รวบรวมข้อมูลและบอกลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต
๒. เปรียบเทียบลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. สีไม้หรือสีเทียน
๒. ดินสอ

วิธีทำ

๑. สังเกตลักษณะและพฤติกรรมของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างน้อย ๓ ชนิด โดยไม่เข้าใกล้กลุ่มอื่น และบันทึกข้อมูลที่สังเกตได้โดยการเขียนและวาดสิ่งที่พบ
๒. ร่วมกันอ่านเรื่องปุกปุยจอมป่วน อภิปรายเพื่อสรุปลักษณะของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต และบันทึกผล
๓. รวบรวมข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และบอกว่าพืชเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่ เพราะเหตุใด และบันทึกผล
๔. รวบรวมชื่อสิ่งต่าง ๆ ที่สังเกตได้ในข้อ ๑ ของทุกกลุ่ม และระบุว่าสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิตโดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้ บันทึกผล
๕. นำเสนอชื่อของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต และบอกความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตในรูปแบบที่น่าสนใจ

ใบกิจกรรมที่ 1

หน้าที่ 3

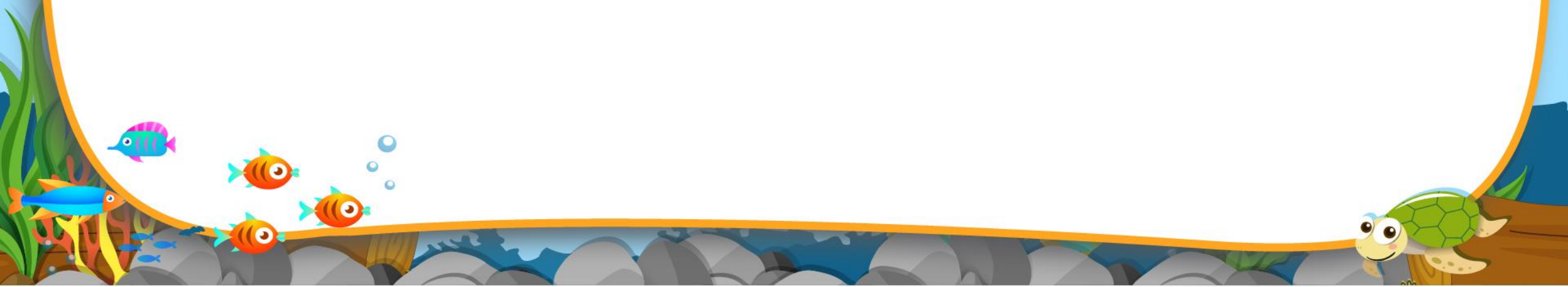
สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

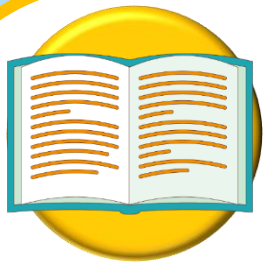

จุดประสงค์การเรียนรู้

เปรียบเทียบลักษณะของสิ่งมีชีวิตและ
สิ่งไม่มีชีวิต

วิธีทำ

4. รวบรวมชื่อสิ่งต่าง ๆ ที่สังเกตได้ในข้อ 1 ของทุกกลุ่ม
และระบุว่าป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งไม่มีชีวิต โดยใช้ข้อมูล
ที่สังเกตได้ บันทึกผล

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

1. นักเรียนต้องทำอะไรเป็นอันดับแรก

รวบรวมชื่อของสิ่งที่สังเกตจากชั่วโมง
ที่ 1 และบันทึกลงในตาราง

1.สิ่งที่ฉันพบ คือ _____

ตอนฉันเห็น สิ่งที่พบ

☐ อยู่นิ่ง

☐ ไม่อยู่นิ่ง มีพฤติกรรม

ตรวจสอบความเข้าใจการทำกิจกรรม

2. เมื่อบันทึกแล้ว นักเรียนต้องทำอะไร

ร่วมกันอภิปรายและระบุสิ่งที่พบนั้นเป็นสิ่งมีชีวิต
หรือสิ่งไม่มีชีวิต โดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้

ผลการจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

ตาราง การจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตจากลักษณะต่าง ๆ ที่พบ

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องลักษณะที่พบ
และ x ในช่องลักษณะที่ไม่พบ

สิ่งที่สังเกต	ลักษณะที่พบ													
	การกินอาหาร		การเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง		การหายใจ		การสืบพันธุ์		การขับถ่าย		การเติบโต		การตอบสนองต่อสิ่งเร้า	
	กินอาหารได้	กินอาหารไม่ได้	เคลื่อนที่ได้	เคลื่อนที่ได้ไม่ได้	หายใจได้	หายใจไม่ได้	สืบพันธุ์ได้	สืบพันธุ์ไม่ได้	ขับถ่ายได้	ขับถ่ายไม่ได้	เติบโตได้	เติบโตไม่ได้	ตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้	ตอบสนองต่อสิ่งเร้าไม่ได้
๑.														
๒.														
๓.														
๔.														

ใบงาน 01

หน้าที่ 11-15

สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th

ตัวอย่าง

☒ อยู่หนึ่ง

☐ ไม่อยู่หนึ่ง มีพฤติกรรม

หน้า 4-5

ตาราง การจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตจากลักษณะต่าง ๆ ที่พบ

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องลักษณะที่พบและ ✕ ในช่องลักษณะที่ไม่พบ

[illegible]

ตัวอย่าง

3.สิ่งที่ฉันพบ คือ ปลาหางนกยูง

ตอนฉันเห็น สิ่งที่พบ

☐ อยู่นิ่ง

☒ ไม่อยู่หนึ่ง มีพฤติกรรม

ว่ายนํ้า

และกินอาหาร

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

[illegible][illegible]

04

01

5

5

ผลการจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต

ตาราง การจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตจากลักษณะต่าง ๆ ที่พบ

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องลักษณะที่พบ และ ✗ ในช่องลักษณะที่ไม่พบ

[illegible]

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้ (20 นาที)

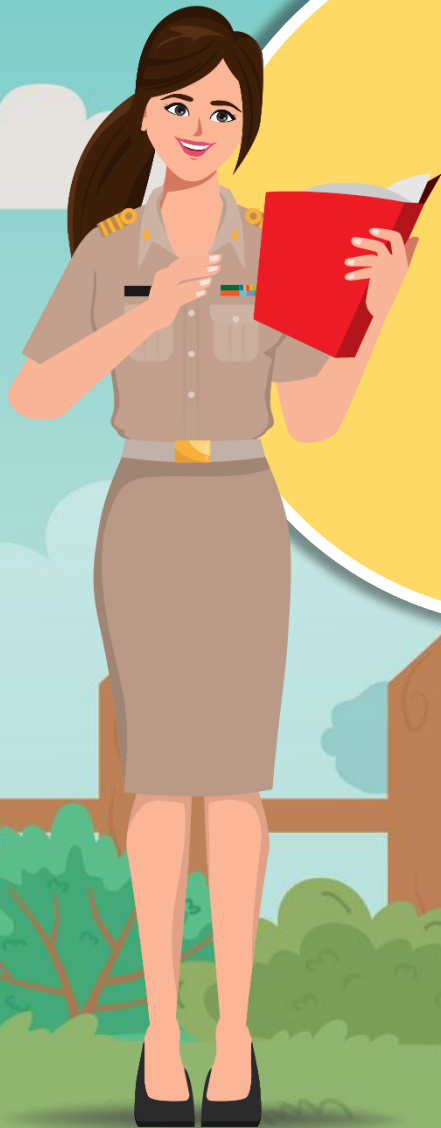
คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. รวบรวมชื่อของสิ่งที่สังเกตจากชั่วโมงที่ 1 และบันทึกลงในตาราง
2. บันทึกผลการทำกิจกรรมในใบงานหน้า 11-15
3. นำเสนอผลการทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน ตามความเหมาะสม

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกใบงาน หน้า 11-15
2. ดูแลการทำกิจกรรมของนักเรียนและให้คำแนะนำตามความเหมาะสม

อภิปรายผล การทำกิจกรรม

ตัวอย่าง

☒ อยู่หนึ่ง

☐ ไม่อยู่หนึ่ง มีพฤติกรรม

หน้า 4-5

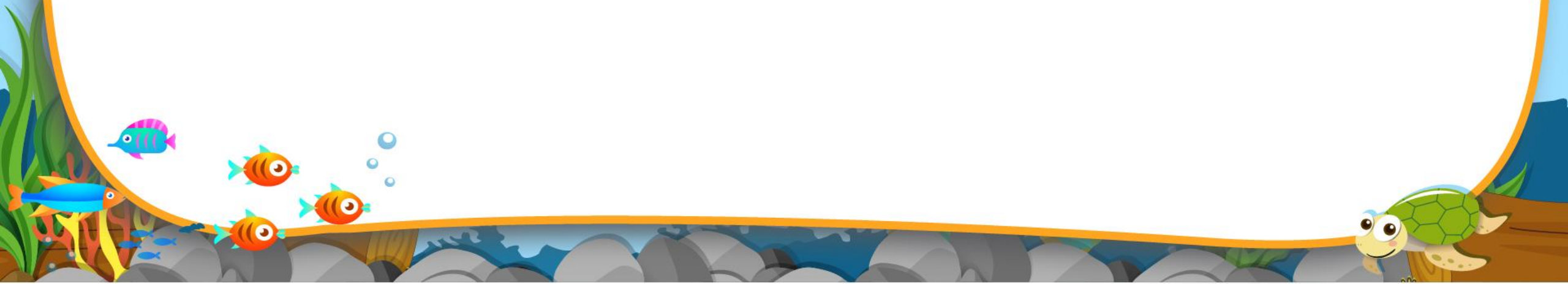
ตาราง การจำแนกสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตจากลักษณะต่าง ๆ ที่พบ

ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องลักษณะที่พบ และ ✕ ในช่องลักษณะที่ไม่พบ

[illegible]

1. ผลการสังเกต สิ่งใดเป็นสิ่งมีชีวิต เพราะเหตุใด

มดและปลาเป็นสิ่งมีชีวิต เพราะ
กินอาหารได้ เคลื่อนไหวได้ด้วย
ตนเอง ตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้

2. นอกจากลักษณะของสิ่งมีชีวิตที่สังเกตได้แล้ว สิ่งมีชีวิตยังมีลักษณะอื่น ๆ
อีกหรือไม่ ที่ไม่ได้พบจากการสังเกตนี้

เช่น ปลามีการสืบพันธุ์ได้

เพราะเคยเห็นลูกของสิ่งมีชีวิตนั้น

ปลามีการจับถ่ายได้

เพราะเคยเห็นอุจจาระที่ก้นปลา

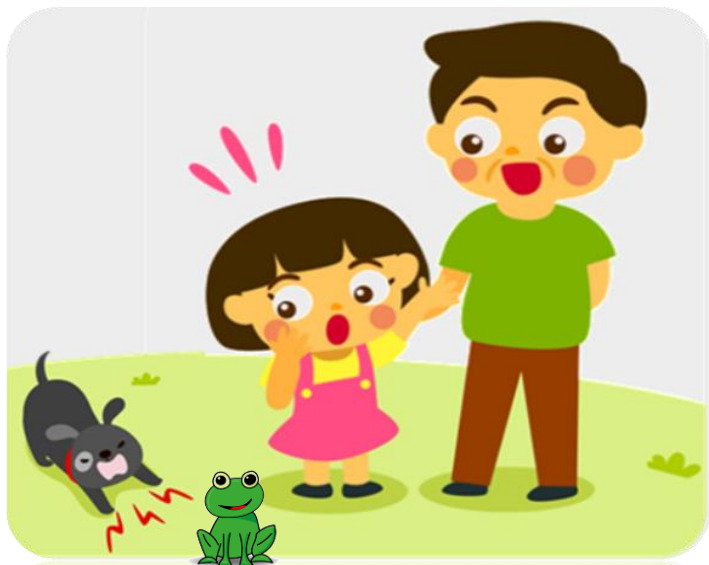
ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเราอาจพบลักษณะของสิ่งมีชีวิตบางลักษณะ
เช่น การกินอาหาร การเคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง แต่อาจไม่พบ
บางลักษณะ เช่น การสืบพันธุ์ การขับถ่าย เป็นต้น

ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตไม่มีลักษณะดังกล่าว

สรุปความรู้

สิ่งมีชีวิตมีหลายชนิด เช่น พืช สัตว์ชนิดต่าง ๆ
รวมทั้งมนุษย์ สิ่งมีชีวิตมีลักษณะดังนี้

หายใจได้

สืบพันธุ์ได้

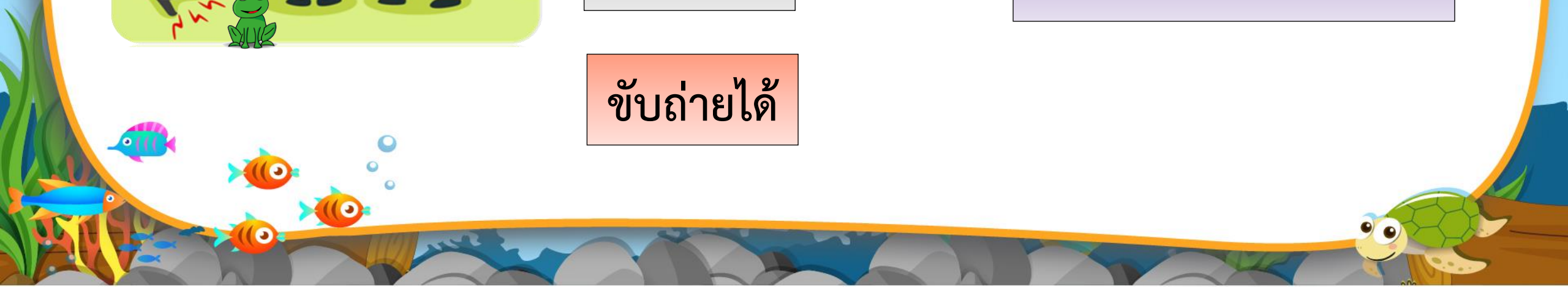
กินอาหารได้

เคลื่อนไหวได้ด้วยตนเอง

เติบโตได้

ตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้

ขับถ่ายได้

สรุปความรู้

แต่ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเราอาจจะสังเกตพบได้ลักษณะใด
ลักษณะหนึ่ง เช่น การกินอาหาร การเคลื่อนไหวด้วยตนเอง
แต่บางลักษณะเราอาจไม่พบ เช่นการเติบโต การสืบพันธุ์
การขับถ่าย เป็นต้น ส่วนสิ่งไม่มีชีวิตไม่มีลักษณะดังกล่าว

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน 01 สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา (หน้า 16-17)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th